Hukuk Bölümü 2013/264 E. , 2013/877 K.

- **KESILEN EMEKLI AYLIĞININ KESILDIĞI TARIHTEN ITIBAREN YASAL FAIZLERIYLE ÖDETILMESINE KARAR VERILMESI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacı : N.A. (Adli Yargıda)

Vekili : Av. D.K. (Adli Yargıda)

N.A.mirasçısı G.A. (İdari Yargıda)

Vekili : Av. M.A.K. (İdari Yargıda)

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Vekili : Av. A.D. (Adli Yargıda)

Av. G.A. (İdari Yargıda)

O L A Y : Davacı 01.06.2010 gülü dilekçesi ile özetle; 22 yıl 9 ay 14 günlük memuriyetinden 19.11.1991 tarihinde istifa etmek zorunda kalarak ayrıldığını, ayrılırken birikmiş emekli sandığı primlerini istemediğini, daha sonra 3 yıl 5 ay 19 gün de emlakçı olarak çalıştığını Bağ-Kura bildirmediğini, ancak Bağ-Kur'un saptayarak resen Bağ-Kurlu yaptığını, bu durumu iyi bilmediğinden Bağ-Kur üyesi olmadığını sandığını, 04.06.2002 tarihli dilekçe ile T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü Tahsisler Daire Başkanlığı'na başvurup emekliliğini istediğini, gelen yanıtta 61 yaşını doldurduğu 01.10.2005 tarihinde Emekli Sandığı Kanunu'na göre emekli aylığı bağlanacağının bildirildiğini, bu arada T.C. Emekli Sandığı ile Bağ-Kur arasında yapılan yazışmalarla Bağ-Kur'lu sayıldığı döneme ilişkin belge toplanması gecikmiş, sonuçta Bağ-Kur 1168238406 sicil numarası ile 3 yıl 6 aylık hizmetinin Bağ-Kur'a tabi hizmetle geçtiğinden söz edilerek dosyasının Bağ-Kur'a gönderildiğinden yapılacak işlem bulunmadığının bildirildiğini, oysa yazının tarihinin 13.02.2007 olup, emekliliğe hak kazandığı tarihin kendi yazılarına göre 01.10.2005 tarihi olduğunu, belirtilen Bağ-Kurla ilgili süreden önce T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nden emekli aylığını almaya hak kazandığını, bu arada yasanın değiştiğini, Sosyal Güvenlik Kurumlarının T.C. Soysal Güvenlik Kurumu Başkanlığında birleştiğini, İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Yenigün Sosyal Güvenlik Merkezinin 10.05.2010 tarihli yazıyla, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı'na 31.05.2010 tarihine kadar prim borcunun 38.111,05 TL olduğunun bildirildiğini, bu durumda Bağ-Kur'a borcunu ödemeden emekli olamayacağının bildirildiğini, oysa kendisinin bundan önce ve bu eklenmeden de emekliliğe hak kazandığının kendi yazılarıyla da sabit olduğunu, istenilen 38.111,05 TL primi şu anda hiç bir geliri olmadığından sıkıntı içinde olduğundan ödeyemeyeceğini, ancak emekliliği hak edişinde hak ettiği emekli aylığı ve faizlerinden devletin tahsil edebileceğini düşündüğünü belirterek, 61 yaşını doldurduğu 01.10.2005 tarihinden itibaren emekliliği hak ettiğinin tespitine, bu tarihten itibaren doğan tüm emekli aylıklarının, doğuş tarihileri itibari ile yasal faizleri, yargılama giderleriyle birlikte davalıya ödettirilmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmış olup, iş bu dava Karşıyaka 3.İş Mahkemesinin E:2010/579 sırasına görülmüştür.

Davacı vekili 14.12.2010 gülü dilekçesi ile özetle; davacının 2 yıllık askerlik borçlanması ile birlikte toplam 22 yıl 9 ay 14 günlük hizmeti N.a alınarak 06.08.2010 günü 5. Derece 2. Kademe üzerinden 577.01 –TL emekli aylığı bağlandığını, bunun bağlanabilmesini sağlamak için davacının Karşıyaka 3. İş Mahkemesine 2010/579 esas sayılı davayı açtığını, bu dava açıldıktan sonra beş yıllık emekli aylığı toptan ödenen, üç aylık emekli aylığı da ödenmişken Bağ-Kur'a ödenmeyen 38.669,49-TL prim borcu olduğundan söz edilerek emekli aylığının iptal edildiğini, oysa 01.11.2005 tarihi itibariyle 863,70-TL emekli aylığı bağlanmış, ek belgelerle de ödenmiş olduğunu, oysa emekli sandığına, askerlik borçlanması ile birlikte prim ödeme süresinin tek başına emeklilik için yeterli olduğunu, Sosyal Güvenlik Kurumu adı altında SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı'nın birleştirilerek tek kurum, tek tüzel kişilik haline getirildiğini, bu durumda Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının bu tip mağduriyetleri giderecek çözüm araması ve bulması gerekirken, yetersiz de olsa tek geçim kaynağı olan emekli aylığını da iptal etmesinin insan hakları açısından anlaşılamaz bir durum olduğunu, emekli aylığını bağlayan kurumun kendinin alacağı olduğundan söz ederek kendi işleminin hukuka ve yasaya aykırı olduğunu ileri sürerek iptal kararı verdiğini, oysa 22 yıl 9 ay 4 günlük süre ve davacının yaşının emeklilik için yeterli olduğunu,davacının aldığı beş yıllık birikmiş emekli aylığına maliyece el konulduğunu, yazışmaların yıllarca sürdüğünü, nihayet Emekli Sandığına prim ödenen gün sayısının, askerlik borçlanması da dahil edilerek yeterli sayılmış, yaşının da uygun görülmüş olduğunu belirterek, davanın kabulü ile SGK Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik İşleri Daire Bakanlığının 08.11.2010 günlü ve B.13.2.SGK.010.02.00.01.03/44.831.133 sayılı yazılarıyla bildirilen emeklilik işleminin iptalini içeren işlemin iptaline, kesilen emekli aylığının kesildiği tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte ödettirilmesine, giderilemez zararlar doğacağı gibi sosyal devlet ilkesine tamamen aykırı olduğundan ve büyük mağduriyete neden olduğundan emekli aylığı kesilmesi uygulamasının tedbiren durdurulmasına, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı tarafa yüklenmesine, prim ödenen gün sayısı ve müvekkilin yaş durumu yeterli olduğundan Bağ-Kurca istenen prim durumunun emekliliğe engel olmadığının kabulüne, mümkünse davanın Karşıyaka 3.İş Mahkemesinin 2010/579 esas sayılı dosyası ile birleştirilmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmış olup, iş bu dava Karşıyaka 1.İş Mahkemesinin E:2010/917 sırasına kaydedilmiş olup, Karşıyaka 1.İş Mahkemesi'nin 04.03.2011 gün, E:2010/917, K:2011/88 sayı ile dava dosyasının Karşıyaka 3. İş Mahkemesinin E:2010/579 sayılı dosyası ile birleştirilmesine karar verilmiştir.

Karşıyaka 3. İş Mahkemesi: 06.07.2011 gün, E:2010/579, K:2011/445 sayı ile özetle, ''5510 sayılı yasanın geçici 4. maddesinin 5. fıkrasında belirtildiği üzere; "Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, araştırılması, azaltılması, kesilmesi ve yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldıran hükümleri de dahil 5434 sayılı hükümleri ayrıca dikkate alınır. " düzenlenmesi mevcut olup, yasanın amir hükmü karşısında davacının dava ettiği konuya ilişkin İzmir İdare Mahkemeleri görevli olduğu anlaşılmıştır.'' demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı 09.08.2011 günlü dilekçesi ile özetle, 22 yıl 9 ay 14 günlük memuriyetinden primlerini istemeden 08.11.1991 tarihinde istifa ettiğini, istifadan sonra 3 yıl 5 ay 19 gün emlakçılık yaptığını, bunu Bağ-Kur'un saptayıp, kendisini resen Bağ-Kur'lu yaptığını, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünün 04.06.2001 tarihli dilekçesine verdiği cevapta 61 yaşını doldurduğu 01.10.2005 tarihinde emekli aylığı bağlanacağını bildirildiğini, Bağ-Kur'a olan prim borcunun ödenmesi istenmişse de maddi gücünün yetersizliği sebebi ile ödeyemediğini, 06.08.2010 günü 5. derece 2. kademe üzerinden aylık 577,01 TL emekli aylığı bağlandığını, daha sonra da Bağ-Kur'a 38.669,49 TL faiziyle birlikte prim borcu olduğundan söz edilerek emekli aylığının iptal edildiğini, oysa

emekli sandığındaki hizmetinin, yaşının emeklilik için yeterli olduğunu, önce emekli sandığından emekliliğinin tespiti ve kabulü için Karşıyaka 3. İş Mahkemesine 2010/579 no.lu tespit davasını açtığını, dava içinde emekli sandığınca aylık bağlandığını, ödemelerin başladığını, dava devam ederken emekli aylıklarının iptal edildiğini, bunun üzerine Karşıyaka 1. İş Mahkemesinde 2010/917 esas no.lu davayı açtığını, birleştirme karan ile dosyanın Karşıyaka 3. İş Mahkemesi'nin 2010/579 esas sayılı dosyası ile birleştirildiğini, bilirkişi raporuna göre emekli sandığı iştirakçisi olarak 22 yıl 9 ay 14 günlük hizmeti nedeni ile 01.11.2005 tarihinden itibaren aylık bağlanması gerektiği, her ay için aylık yasal faiz yürütülmesinin uygun olacağının saptandığını belirterek, 5434 ve 5510 sayılı yasanın 4/c kapsamında 44831133 no.lu dosyasında bulunan 22 yıl 9 ay 14 günlük hizmeti nedeni ile 01.11.2005 tarihinden itibaren emeli aylığına hak kazandığının tespitine, bu tarihten itibaren hak ettiği tüm emekli aylıklarının ve emeklilikten doğan diğer haklarının hak ediş tarihi itibarı ile yasal faiziyle birlikte ödetilmesine, yasaya aykırı biçimde emekli aylığı iptal edildiğinden SGK Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik İşleri Daire Başkanlığının 08.11.2010 günlü ve 13.13.2 SGK 010.02-00.01.03/44.831.132 sayılı yazılarıyla bildirilen emeklilik işleminin iptaline ilişkin işlemin iptaline, kesilen emekli aylığının kesildiği tarihten itibaren yasal faizleriyle ödetilmesine, yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İzmir 1.İdare Mahkemesi: 17.08.2011 gün, E:2011/1603, K:2011/1099 sayı ile özetle, davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Ankara İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

Ankara 8. İdare Mahkemesi: 10.05.2012 gün, E:2012/749 sayı ile özetle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Yaşlılık Sigortasından Sağlanan Haklar ve Yararlanma Şartları başlıklı 28. maddesinde; "Yaşlılık sigortasından sigortalıya sağlanan haklar şunlardır: a) Yaşlılık aylığı bağlanması, b) Toptan ödeme yapılması, ilk defa bu Kanuna göre sigortalı sayılanlara; a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için prim gün sayısı şartı 7200 gün olarak uygulanır. ... Yukarıdaki fıkralarda belirtilen yaşlılık aylıklarından yararlanabilmek için, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sigortalının çalıştığı işten ayrıldıktan, (b) bendinde belirtilen sigortalının sigortalılığa esas faaliyete son verip vermeyeceğini beyan ettikten sonra yazılı istekte bulunmaları, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen sigortalıların ise istekleri üzerine yetkili makamdan emekliye sevk onayı alındıktan sonra ilişiklerinin kesilmesi şarttır. 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için ayrıca, yazılı talepte bulunduğu tarih itibarıyla genel sağlık sigortası primi dahil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borcunun olmaması zorunludur. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü, Geçici 17. maddesinde ise; "Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde, bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelere ilişkin prim borçlarını, prim borçlarının ödenmesine ilişkin Kurumca çıkarılacak genel tebliğin yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren 6 ay içerisinde ödememeleri halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Prim borcuna ilişkin süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelere ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak, sigortalı ya da hak sahipleri daha sonra müracaatları tarihindeki 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden hesaplanacak borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.." hükmü, 101. maddesinde ise; "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmüne yer verildiğini,anılan düzenlemeler uyarınca 5510 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklı uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde genel yetkili mahkemenin İş Mahkemeleri olarak belirlendiğini,dosyasının incelenmesinden, dava konusu işleme karşı öncelikle Karşıyaka (İzmir) 3. İş Mahkemesinde dava açıldığını, mahkemece 06.07.2011 tarih ve E:2010/579, K:2011/445 sayılı kararla davanın idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle görev ret kararı verilmişse de, 5510 sayılı Kanun'un 101 maddesinde bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği hükmü gözönüne alındığında, 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması sebebiyle ortaya çıkan ve bakılmakta olan uyuşmazlığın, görüm ve çözümünde adli yargı yerlerinin (iş mahkemelerinin) görevli olduğunu belirterek, adli yargının görev alanına giren davanın 2577 sayılı Yasanın 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddi gerektiğinden, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Bahri AYDOĞAN, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Metin ULUKANLIGİL'in katılımlarıyla yapılan 4.6.2013 günlü toplantısında:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı yasa'nın 19. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının 5434 ve 5510 sayılı yasanın 4/c kapsamında 44831133 no.lu dosyasında bulunan 22 yıl 9 ay 14 günlük hizmeti nedeni ile 01.11.2005 tarihinden itibaren emeli aylığına hak kazandığının tespitine, bu tarihten itibaren hak ettiği tüm emekli aylıklarının ve emeklilikten doğan diğer haklarının hak ediş tarihi itibarı ile yasal faiziyle birlikte ödetilmesine, SGK Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik İşleri Daire Başkanlığının 08.11.2010 günlü ve 13.13.2 SGK 010.02-00.01.03/44.831.132 sayılı yazılarıyla bildirilen emeklilik işleminin iptaline ilişkin işlemin iptaline, kesilen emekli aylığının kesildiği tarihten itibaren yasal faizleriyle ödetilmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Mevcut bu bilgi ve belgeler çerçevesinde; davacının 5434 Sayılı Kanuna tabi kamu görevlisi olarak görev yapmaktayken, 22 yıl 9 ay 14 gün hizmeti bulunmasına karşın 19.11.1991 tarihinde istifa suretiyle memuriyet statüsünden ayrıldığı, 25 yıl fiili hizmeti bulunmadığı için T.C. Emekli Sandığınca kendisine emekli aylığı bağlanmadığı, kesenek iadesi ya da toptan ödeme yapılmadığı, davacının daha sonra serbest emlakçı olarak çalıştığı, bu durumunu Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'ne bildirmediği, 4.6.2002 tarihinde T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne başvurarak aylık bağlanması talebinde bulunduğu, adı geçen kurumca 5434 Sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca kendisine ancak 61 yaşını dolduracağı 1.10.2005 tarihinde aylık bağlanabileceğinin bildirildiği, davacının bu işleme karşı Karşıyaka 3. İş Mahkemesine dava açtığı, bu dava derdest iken 06.08.2010 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumunca re'sen davacıya 5434 Sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca 22 yıl 9 ay 14 günlük hizmeti gözetilerek 5'nci derecenin 2. kademesi üzerinden 1.10.2005 tarihi itibariyle (61 yaşını doldurduğu tarih) aylık bağlandığı ve ödeme tarihi itibariyle birikmiş aylıklarının tahakkuk ettirildiği, ancak yine Sosyal Güvenlik Kurumu'nca yapılan inceleme ve araştırmalar sonunda davacının 3 yıl

6 aylık Bağ-Kur'a tabi çalışması tespit edilerek re'sen prim borçlarının hesaplandığı ve 2829 Sayılı Kanunun 8'nci maddesi uyarınca son 3,5 yıllık çalışmasının 1479 Sayılı Kanun uyarınca Bağ-Kur'a tabi olması itibariyle T.C. Emekli Sandığı emeklisi olamayacağı, Bağ-Kur sigortalısı olarak aylık bağlanması gerektiği gerekçesiyle evvelce tesis edilen 5434 Sayılı Kanuna göre aylık bağlanması işleminin iptal edildiği, ayrıca birikmiş Bağ-Kur prim borçlarını ödemesi gerektiği, aksi halde Bağ-Kur emekli aylığının da bağlanamayacağı yolunda işlem tesis edildiği, davacının bu işlemi de adli yargıda dava konusu yaptığı, gerek adli yargı organının (Karşıyaka 3. İş Mahkemesi) , gerek idari yargı organının (Ankara 8. İdare Mahkemesi) dava konusu bakımından kendilerini görevli görmediği anlaşılmaktadır. Görüldüğü üzere ihtilafın özünü, davacıya 5434 Sayılı Kanun uyarınca aylık bağlanması işleminin re'sen iptali ve 1479 ve 2829 Sayılı Kanunlar uyarınca kendisine Bağ-Kur'dan aylık bağlanması gerektiği, ancak mevcut prim borcu nedeniyle bu aylığın da bağlanamayacağı yolundaki SGK işleminin hangi yargı kolunun görevine girdiği hususu teşkil etmektedir. Davacıya 1.10.2005 tarihi itibariyle 5434 Sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlandığı ve bu tarihin 5754 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1.10.2008 tarihinden önceki bir tarih olduğu da izahtan varestedir.

Davalı kurumca tesis edilen işleme kazandırılacak mahiyet, görevli yargı yerinin belirlenmesine de doğrudan etki edecektir. Çünkü, sözkonusu işlem salt davacının 1479 sayılı Bağ-Kur Kanununa göre emekliliğe müstehak olduğu, ancak mevcut prim borcu nedeniyle bu borç ödenmedikçe fiilen Bağ-Kur emeklilik aylığının da bağlanamayacağı yolunda bir işlem olarak kabul edilecek olursa; 5510 Sayılı Kanunun 101 nci maddesi uyarınca, doğan uyuşmazlıkta İş Mahkemelerinin (adli yargının) görevli sayılması gerektiği açıktır. Ne var ki davalı kurum işlemi, gerçekte hem davacıya daha önce 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin (c) bendi uyarınca bağlanan aylığın iptaline ve yersiz ödenen aylık tutarlarının geri alınmasına, hem de 1479 Sayılı Bağ-Kur Kanununa göre işlem görmesi gerektiğine (zorunlu üyelik nedeniyle Bağ-Kur'lu sayılmasına + kendisine bu süre için prim tahakkuk ettirilmesine + 2829 sayılı Kanun uyarınca kendisine Bağ-Kur aylığı bağlanması gerektiğine + ancak mevcut prim borcu ödenene kadar Bağ-Kur emekli aylığı da bağlanamayacağına) dair bir "birleşik-işlem" mahiyetindedir ve görev yönünden ise bu birleşik-işlemin kökeni, evvelce 5434 Sayılı Kanuna göre bağlanan emekli aylığının iptaline dayanmaktadır. Bu durumda, aşağıda izah edilecek nedenlerle, görevli yargı yerinin "idari yargı yeri" olması gerektiği kuşkusuzdur.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir, Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla,2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan,5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli sandığı iştirakçisi iken istifaen memuriyet statüsünden ayrılan ve serbest çalıştığı dönemde 61 yaşını doldurması nedeniyle kendisine 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlanan, ancak bu dönemde Bağ-Kur'a tabi çalışması olduğu gerekçesiyle önceki aylık bağlama işlemi iptal edilerek, prim borcunu ödemesi halinde kendisine 1479

sayılı Kanun hükümlerine göre aylık bağlanacağı yolundaki SGK işleminin iptali istemiyle davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde idari yargı görevli olduğundan Ankara 8. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun reddine karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 8. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN REDDİNE, 4.6.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.